

Christelijk betrokken Nederlands Dagblad

In het Graphic Design Museum kun je zelf aan de slag

ANNEMARIE EVERSDIJK BEELD GRAPHIC DESIGN MUSEUM

NEDERLANDS DAGBLAD
29 januari 2011

Creatief in 6 minuten

Ik ben Ben. Wie herinnert zich die reclame van zo'n tien jaar geleden niet? Rond de eeuwwisseling, was die heel vernieuwend. In het Graphic Design Museum in Breda ontdek je wat er inmiddels is veranderd in ontwerpland.

Bekijk de postzegel met Beatrix eens goed. Het is een portret dat bestaat uit abstracte puntjes. In 1981 werd de zegel ontworpen door Peter Struijcken. De computertechnologie stond nog in de kinderschoenen en de mogelijkheden van het grafisch ontwerpen waren een stuk minder groot dan nu. Struijcken maakte het ontwerp voor de zegel met behulp van programma's van de afdeling Patroonherkenning van de Technische Hogeschool in Delft. Je ziet dat in die tijd de interesse ontstond om een herkenbaar beeld om te zetten naar een digitale abstracte cultuur. De zegels zijn te zien bij de tentoonstelling *Connecting the past and the future*, die vorige week werd geopend in het Graphic Design Museum in Breda. Centraal staat de vraag wat de overeenkomst is tussen oud ontwerpmateriaal en de ontwerpen van nu. 'Het roept ook de vraag op waar ontwerpers naar toe gaan', zegt Martijn van der Sluijs, woordvoerder van het museum. 'Je ziet dat ontwerpers tegenwoordig zich heel erg laten inspireren door computertechnische mogelijkheden en niet zozeer door ideeën in hun hoofd.' Grappig om te zien, zijn de overeenkomsten tussen de affiches van de Sociaal Democratische Arbeiders Partij (SDAP), aan het begin van de vorige eeuw en die van de SP nu. De overeenkomst is de kleur rood. Na de invoering van het algemeen kiesrecht in 1919 was het communiceren van een overtuigende boodschap belangrijk. Kunstenaars die zich verbonden wisten met de SDAP ontwierpen dan ook de verkiezingsposters met wat schreeuwerige afbeeldingen. De SP-posters die in 2006 ontworpen werden door Thonik, knallen er ook uit met rood. Geen tekeningen op deze affiches, maar wel grote rode letters en korte,

krachtige termen als 'NU SP'. De tomaat wordt gebruikt als nadrukkelijk uitroepteken achter de teksten en is het symbool van de partij.

el hema
Het kenmerk van reclame en andere uitingen van ontwerpers in deze eeuw is dat het vooral bestaat uit korte slogans en teksten. Neem bijvoorbeeld de reclame van het telecombedrijf Ben, die tussen 1999 en 2003 bedacht werd door het bureau KesselsKramer. Ineens hoorde je op de radio en zag je in bushokjes allerlei mensen met de leus 'Ik ben Ben'. Dat viel op. Het telecombedrijf presenteerde zichzelf op deze manier als persoon, belichaamd in meerdere personen die zichzelf voorstelden. Met teksten als 'Ben naar de kroeg' speelde Ben in op simpele dagelijkse gebeurtenissen. Ook is er aandacht voor de Hema, het merk waar Nederland zich mee identificeert. Stichting Mediamatic, die onderzoek doet naar Nederlands-Arabisch kunst en cultuur en bedacht daarom hoe een Arabisch-Nederlandse Hema - El Hema - eruit zou zien. Je ziet een Hema-afdeling met een Arabisch logo op de producten. Door computers en internet is onze manier van communiceren, campagne voeren en publiceren totaal veranderd. Vroeger schilderden kunstenaars landschappen en wolken, omdat ze dat in hun omgeving zagen. Tegenwoordig bestaat onze omgeving uit logo's, iconen en herkenbare beelden. Niet iedereen is daarvan gecharmeerd. Zo is er op de tentoonstelling een jas te zien die gemaakt is uit 7541 originele labels van merkleding (bijvoorbeeld Diesel, Moschino, Cecil, DKNY,

Hema, Mexx, Rolf K., Escada). De jas kost 759.987,20 euro en is daarmee de duurste jas ter wereld. Het kledingstuk werd gemaakt door de Duitse idealiste Silke Wawro, die hiermee stelling neemt tegen de consumptiemaatschappij.

zelf aan de slag
Wie zelf eens wil ervaren wat het is om ontwerper te zijn, kan aan de slag bij de tentoonstelling

Design it Yourself. Deze zaal, die grenst aan de tentoonstelling *Connecting the Past and the Future* is vooral interactief. Hoe voelt het bijvoorbeeld als je de opdracht krijgt om een cover van een tijdschrift te ontwerpen? Je krijgt zes minuten de tijd om een mooi ontwerp te maken. Vervolgens wordt er een foto van gemaakt, die je op de site design-it-yourself.nl kunt terugzien. Ook kun je als ontwerper aan de slag met het maken van een T-shirt, het ontwerpen van een pictogram voor bijvoorbeeld een bejaardencamping en een stop-motion filmpje. Doordat alle opdrachten binnen een bepaalde tijdslimiet gedaan moeten worden, voel je de druk waarmee ook ontwerpers te maken hebben. De kunst is dan om zo creatief mogelijk te zijn in korte tijd. ■

Tentoonstelling *Connecting the Past and the Future*, te zien t/m 29 mei 2011
Tentoonstelling *Design it Yourself*, te zien t/m januari 2012
GRAPHIC DESIGN MUSEUM,
BOSCHSTRAAT 22, BREDA.
GRAPHICDESIGNMUSEUM.COM
DESIGN-IT-YOURSELF.COM